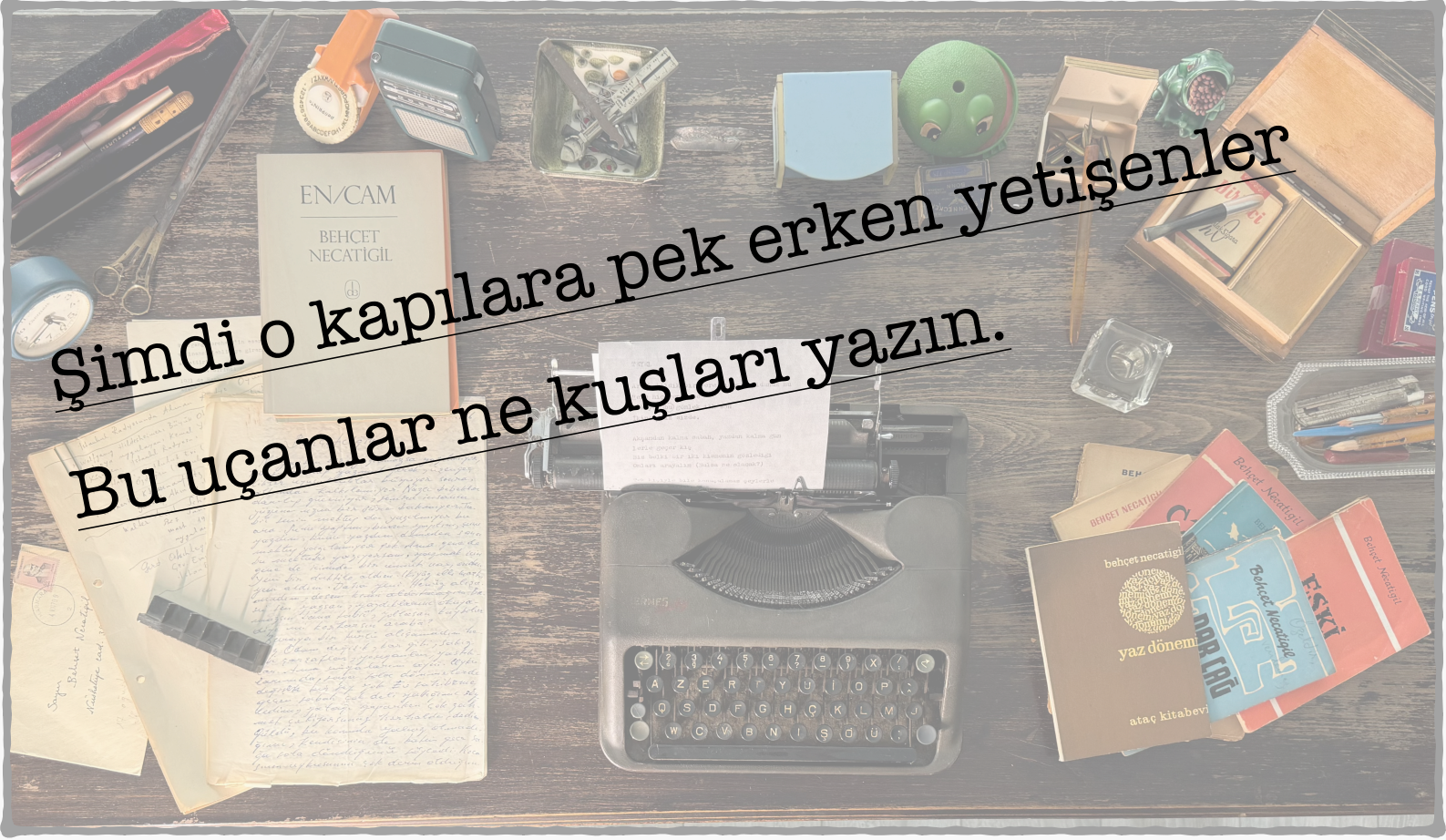

AYLIK BÜLTEN

İÇİNDEKİLER

Yeni eklenenler

Siteden örnekler

Kronoloji'de bu ay

Mini röportajlar

Necatigil Sözlüğü'nden

Haberler...

Eşyalar Mezarlığı

YENİ EKLENENLER...

Necatigil'in Odası'nda "Hakkında Yazılanlar" bölümündeki Akademik Çalışmalar'a "Tezler" eklendi.

Arşivde bulunan, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nden Sabriye Sözen'in "Behçet Necatigil'in Radyo Oyunlarının Tahlili" başlıklı mezuniyet tezi, 1978 tarihli. Daha önce yapılmış bir çalışmaya rastlayamadık.

Bu bölümde 1982'den 2026'ya kadar geçen sürede yazılmış ve YÖK sistemi üzerinden ulaşabildiğimiz yüksek lisans ve doktora tezlerini bir araya getirdik. 3 doktora 25 yüksek lisans tezinden oluşan liste için:

<https://necatigilnodasi.com/hakkinda-yazilanlar/1982den-2026ya-kadar-yazilmis-tezler/>

Mezuniyet tezleri ve makaleler daha sonra eklenecek.

Gürol Sözen'in arşivinden gelen yeni fotoğraflar "Yakın Çevre" bölümüne eklendi.

<https://necatigilnodasi.com/blog/gurol-sozenden-necatigil-arsivine-yeni-fotograflar/>

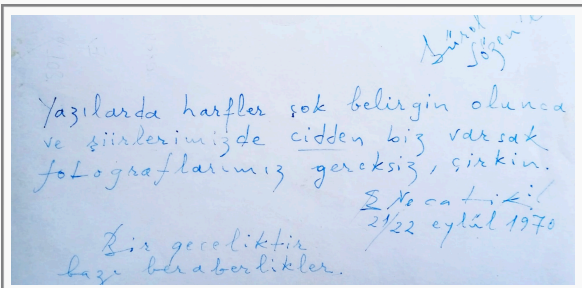

Behçet Necatigil çalışma odasında, Gürol Sözen ve Tekin Akıllıoğlu'yla, 21/22 Eylül 1970.

"Beyoğlu Tomtom Mahallesi Eski Çiçekçi Sokak'taki ilk atölyemde, Necatigil ve duvarda ünlü heykeltıraş Gürdal Duyar'ın rölyefi"

Gürol Sözen, Aralık 1970

MÜSVEDELERİ'NDEN "Panik"

İlk müsveddesi 27 Mayıs 1962 tarihli olan "Panik" şiirinin 28 sayfası bir arada: <https://necatigilinodasi.com/musveddeleri/panik-siiri-musveddeleri/>

15 Ekim 1962'de *Varlık* dergisinin 584. sayısında yayımlanan ve daha sonra *Divançe* kitabına alınan "Panik" şiiri, Nermin Menemencioğlu tarafından İngilizceye çevrilmiş, *Tercüme* dergisinin 1966 tarihli 86. sayısında yayımlanmıştı.

Künye

Katalog numarası: BN.OTHER.05.04.000

Tarih: 1962

Dil: TR

Etiketler: [Arkadya](#), [De Yaymevi](#), [Divançe](#), [Düzyazılar 2](#), [müsvedde](#), [Necatigil](#), [Pan](#), [Panik](#), [şiir](#), [Şiirler](#), [YKY](#)

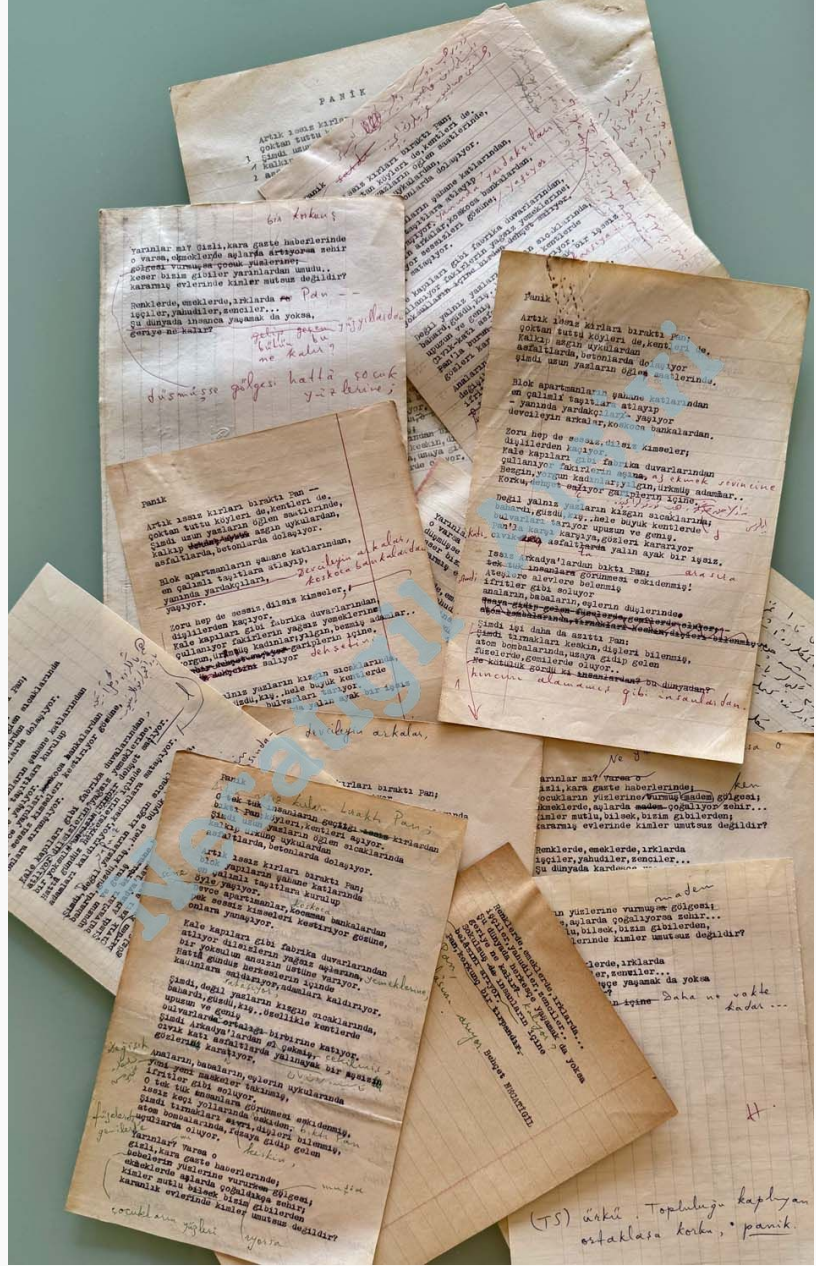
Katkıda bulunanlar: Behçet Necatigil

Belge türü: Taslak

Baskı türü: Daktilo, El yazısı, Eski yazı

Hak sahibi: Necatigil ailesi

Kataloglayan: Serenad Demirhan

İlk okuduğunuz "Kır Şarkısı" adlı şiirinizde tanrı Pan, oldukça yumuşak, iyimser, insancıl, rahat bir tanrı. Oysa yıllar sonra yazdığınız "Panik" adlı şiirinizde anlattığımız Pan'ı, beton yapılara, büyük caddelere, kirli kent yaşamına sokuyor, ona daha sert, daha acımasız, daha kötümser bir yüz ve yürek takındırıyor. Neden?

Doğa, insanlardan uzaksa temizdir, saftır, cana yakın ve hilesizdir. Bakın, o yüzdendir ki satirik şiir, doğaya asla yaklaşmamıştır. Satirik şiir, insanın bulunduğu yerde başlıyor. Bu tip şiir, yani yergi şiiri, bir bakıma trajik şiirdir. Yani komik ve groteskle gizlenmek istenmiş bir tragedya var satirik şiirde. Eski kırların münis Pan'ı, o "Kır Şarkısı"ndaki cana yakın Pan, kent kriz ve sorunlarının, kent dışlarına da taşıdığı, kır ve köy insanlarını kentlere, bir yaşama içgüdüleriyle itelediği bir dönemde elbette korkunç ve gazaplıdır. Çünkü kentlerin olduğu kadar doğanın da sükûnu bozulmuştur. İki Pan arasında, yani iki Pan şiiri arasında en az bir on beş yıllık bir fark olduğunu da, bu on beş yıl içinde bir çok yeni sorunların ortaya çıktığını da hatırlamak gerekir.

("Bizim Sanatçımız" Programı, TRT Ankara Radyosu, 15 Aralık 1962)

NECATİGİL KRONOLOJİ'SİNDE MAYIS...

- **6 Mayıs 1943:** Yeni Zonguldak gazetesinin 14. sayısında “Yadıgâr” başlıklı yazısı yayımlanır.
- **8 Mayıs 1949:** Sarıyer Ortaokulu'ndayken katıldığı kır gezisinde “Kaside-i der-Vasf-ı Teferrüc” başlıklı kasideyi yazar.
- **1 Mayıs 1951:** Türkolog Otto Spies'in Das Geisterhaus kitabıyla ilgili yazdığı “Almancada Türk Hikâyeleri ve Yeni Bir Antoloji” başlıklı yazı Varlık dergisinin 37. sayısında yayımlanır.
- **1 Mayıs 1955:** “Kan” şiiri, Varlık dergisinin 418. sayısında yayımlanır.
- **8 Mayıs 1958:** “Kuyruk” şiiri, Dost dergisinin 8. sayısında yayımlanır.
- **11 Mayıs 1958:** Adapazarı'ndaki konferansta “Sait Faik'te Tabiat” başlıklı yazısını okur.
- **7 Mayıs 1960:** “Bahara Girerken Balad” şiirinin 24 sayfadan oluşan müsveddelerinin sonuncusunu Salim Şengil'e gönderir.
- **9 Mayıs (60'lı yıllar):** Kızılay Cemiyeti yararına Yeni Tiyatro'da düzenlenen Büyük Sanat Edebiyat Gecesi'nde, “Ödemek”, “Gülüşleri”, “Sahipsiz Gölge” ve “İnsan Saat” şiirlerini okur.
- **27 Mayıs 1962:** “Panik” şiirinin 28 sayfadan oluşan müsveddelerinin ilkini yazar.
- **14 Mayıs 1964:** Friedrich Dürrenmatt'tan çevirdiği “Edebiyat Hafiyesi” adlı oyun İstanbul Radyosu'nda seslendirilir.
- **Mayıs 1964:** Ilse Aichinger'dan çevirdiği “Düğmeler” adlı radyo oyunu Yeni İnsan dergisinin 17-20. sayısında yayımlanır.
- **Mayıs 1965:** Tankred Dorst'tan çevirdiği “Kara Kız” oyunu Ekinler dergisinin 24. sayısında yayımlanır.
- **25 Mayıs 1967:** Johann Wolfgang von Goethe'den çevirdiği “Clavigo” ile Aziz Efendi'nin Muhayyelât-ı Aziz Efendi romanından uyarladığı “Hayal Hanım” oyunu İstanbul Radyosu'nda seslendirilir.
- **28 Mayıs 1971:** Doğan Hızlan ve Necmi Onur, Yeni Gazete için röportaj yapmaya Deniz Apartmanı'na gelir.
- **17 Mayıs 1973:** Yapı-Endüstri Merkezi'nde “Şiirle Savaş” başlıklı bir konuşma yapar.
- **9 Mayıs 1974:** Babası Mehmet Necati Gönül vefat eder, Yahya Efendi mezarlığına defnedilir.
- **6 Mayıs 1975:** Orhan Kemal Roman Armağanı jüri üyeliğinden istifa eder.
- **Mayıs 1976:** “Termit” şiiri Varlık dergisinin 824. sayısında yayımlanır.
- **28 Mayıs 1976:** Demirtaş Ceyhun'un Yapı Endüstri merkezindeki kitabevi kapandıktan sonra onun için bir kaside yazar.
- **Mayıs 1977:** “Uygarlık Raporu” şiiri Varlık dergisinin 836. sayısında yayımlanır.
- **2 Mayıs 1977:** Bile/Yazdı'yı bitirince dosyayı -büyük olasılıkla- Koza Yayınları'nda basılması için Tarık Dursun'a iletir, ancak kitap 1979'da Ada Yayınları'ndan çıkacaktır.
- **29 Mayıs 1978:** “Şiir, Hastalık, Acılar” başlıklı yazısı Milliyet Sanat dergisinin 279. sayısında yayımlanır.
- **Mayıs 1979:** Gerçek dergisinde “Tedavi Klinikleri Gibi Şiir Klinikleri de Olmalı” başlıklı bir röportajı yayımlanır.
- **16 Mayıs 1991:** Hilmi Yavuz'un “Odası dünyadan büyük” yazısı Necatigil'in 75. doğum yıldönümünde Cumhuriyet'te yayımlanır.

MİNİ RÖPORTAJLAR

Bu bölümde, Necatigil'in eserlerinin farklı kuşak ve alanlardaki kişilerde bugün nasıl karşılık bulduğunu, kesişme noktalarını, bıraktığı izleri, var olan ancak kayda geçmemiş kimi bilgileri kayıt altına almayı amaçlıyoruz.

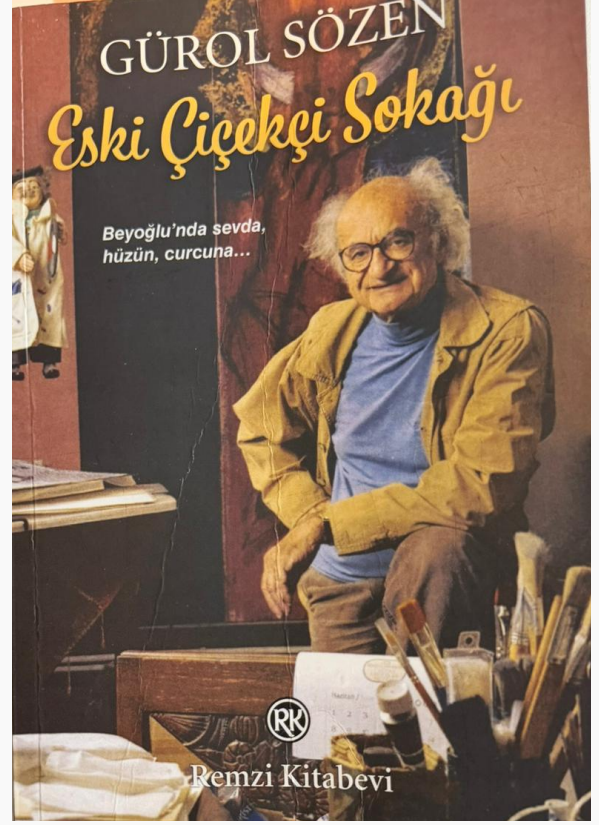
Bu ayki konuğumuz, “Yılların İçinden Bir Arınma / Siyahın Karası Beyazın Akçası” başlığıyla Ark Kültür’de açılan son sergisinden ilhamla Gürol Sözen. *Eski Çiçekçi Sokağı* kitabında Necatigil’le birlikte geçirdikleri bir akşamı anlatan ve mektuplaşmalarının, *Şiirinizin Tadına Geç Vardım* adlı kitaptan takip edilebildiği Sözen’le yeni açılan sergisini ve Necatigil’i konuştuk.

Necatigil’le nerede ve nasıl tanıştınız, bu yakınlık nasıl kuruldu? Neydi sizi etkileyen?

Sanırım, önce bir giriş yapmalıyım: Kırkpınar pehlivanları gibi Anadolu coğrafyasında naralar atmadan, el ense çekmeden turlar atarak! Hani derler ya: “Nerede doğdun; ana, baba adın” Ben de hep, doğduğum yeri değil olduğum yerleri sayarım: Konya, Malatya, Adana, Antalya, İzmit ve Anadolu’nun birçok kentlerini geze dolaşa sonunda İstanbul’a ‘vasıl’ olabilmıştik!... Sonra da sevgili Metin ile bu görkemli coğrafyadaki sanat tarihi, arkeoloji gezileri ve tarihî kentlerdeki uygulamalar...

Babam Meteoroloji Müdürü idi. Ümrân Çölaşan da Meteoroloji genel müdürü. Bir telefon: “Muhsin Bey, Malatya’da Rasathane (Meteoroloji) istasyonu kurulacak. Siz yetkilisiniz, buyurun!” Rasathane’nin rüzgâr gülü, dört ayak üstünde beyaz panjurları olan kayıt kutusu, teleskoplar ve altında hava ölçüm cihazları, yıldızların gözlemi ve uçurulan büyük balonlar çok hoşumuza giderdi. Gelsin günlük hava raporları!... Metin ve ben o nedenle hiçbir zaman bir sınıfı doğru dürüst okuyamadık. Hem de yılın ortasında, hoppala! Kilimlere sarılı denkler, trenler, kompartmanlar, tıka basa koridorlar.

Pencerelerinde sardunyalarmın, rengarenk çiçeklerin açtığı Cumhuriyet dönemi mimarisinin kendine özgü çatılı ve taş örgülü yapıları. Pergolalar, buharlı lokomotifin “çuf çuf” sesi ve dumanın arasından el sallayanlar, kediler ve her daim uyuyan birkaç köpek... En sonunda da Haydarpaşa Garı. Vapurlar, tüm görkemiyle Ayasofya, Sultanahmet, Kız Kulesi ve martıları ile İstanbul...

Eski bir Ankaralı ve İstanbullu annemin ve babamın bu göç yolculuklarından yakındıklarına hiç tanık olmadık. Çünkü onlar Cumhuriyet’in ilk memurlarıydı. Takım elbisesi, gri renkli fötr şapkası, papyon ya da kravatı hiç eksik olmazdı babamın... Akrobalarımız hemen Teşvikiye, Kalıpçı Sokak’ta kendilerine yakın bir çatı katı buldular. Beni de Ortaköy’deki Kabataş Lisesi’ne yazdırdılar. Metin de İstanbul Üniversitesi Sanat Tarihi bölümünü tercih etti. Okula yürüyerek gidiyordum. Beşiktaş ve sonra keyfini çıkara çıkara bindiğimiz tramvaylar; kampananın sesi eşliğinde yarı yolda tramvaydan atlayıp tekrar tramvaya binmenin ‘maharet’ini de öğretiler bize arkadaşlarımız... Kabataş Lisesi’nin yetkin ve hoşgörülü; Kuvayı Milliye’den tarih öğretmeni Galip Vardar ve tramvayda cebinden küçük kâğıtlar çıkararak küçük dizelerini not alan, Beşiktaş Camgöz Sokak’ta oturan edebiyat öğretmeni Behçet Necatigil de bu tramvaydaydı. Onlar varken uslu uslu durup tramvaydan atlamazdık. Yarım ekmek arası peynir ve turşu ise Ortaköy’deki vazgeçilmezimiz idi...

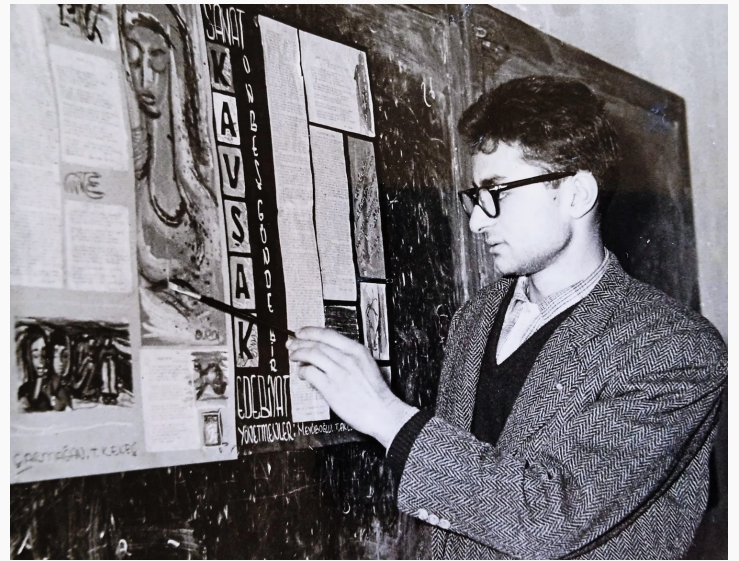
Bir deniz kentinden gelmiştik ama lisenin deniz kıyısında oluşu, palamut akını sırasında teneffüste cepten oltalarımızı çıkarıp rasgele palamut avlamamız, okul tahtasına, “Küçüksü’ya gezi tertip edilmiştir. İlgililere duyurulur,” deyip önceden tembihlenmiş sandalcılarla ‘ilgili arkadaşlarımız’ın okuldan sandalla ‘tüymeler’i başladı.

Ne var ki okula yeni girmiş ‘tufil’ öğrencilerin müdüre çıkıp bu geziyi sormaları sonrası enselenip ‘ihtar’ aldık. Ben de üstelik edebiyat kolu başkanıyım. Sevgili öğretmenimiz Necatigil’in gözetiminde, müdürün odasına yakın duvarda, sık değişen el yazısı şiir, kısa öyküler ve desenli *Kavşak* dergisini çıkarıyorduk. Necatigil sınıf öğretmenim değildi. Yeni öğrenciler bir anlamda kurayla sınıflara dağılmışlardı. Ama Necatigil tüm okulun edebiyat öğretmeniydi. Sevgili Necatigil’in hoşgörüsüne hep sığındık!

Yeşilay kolu başkanı arkadaşım bir gün bize “bir münazara var, Eminönü halk evinde. Konu: İçkiyle mücadeleye köyden mi başlamalı, yoksa şehirden mi? Rakip, Çamlıca Kız Lisesi! Kura çekilecek.” Ben, “kuraya gerek yok. İstedğiniz konuyu seçin. Bomba gibi ekibimiz var; sizi nasıl olsa yenerler”, dedim. Bedri Rahmi’nin oğlu Mehmet Eyüboğlu, daha sonra Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi üyesi olacak Tekin Akıllıoğlu ve ben, birbirimize baktık. Üçümüz de geveze! Konu garip ama bu bir yarışma. Üstelik arkadaşlarımız bize çok güveniyor. Yarışma günü öncesi Çiçek Pasajı’na gidip birer bira, bir tabak fıstık ile kendimizi cilaladık. Yürüyerek Cağaloğlu’na çıktık. Bir de ne görelim, salon ve balkon tıka basa Çamlıca Kız Lisesi ile Kabataş Erkek Lisesi öğrencileriyle dolu. Kürsüye çıktık. En ön sırada da Behçet Hoca. Jüri üyeleri de sahnede. Bir biz konuşuyoruz, bir Çamlıca... Biz edebi ve felsefi (!) girişe yeltenirken, jüri tıp diye mikrofonu kesiyor. Kız Lisesi hazırlıklı. Car car konuşup mikrofonu bırakıyorlar. Meğer her konuşmacının konuşma süresi 3’er dakika imiş. Bir, iki, üç derken, biz daha tartışmaya başlamadan münazara bitiverdi. Behçet öğretmenimize bakıyoruz, bize hiç yüz vermiyor. Biz de zannediyoruz ki gerine gerine bir tartışma olacak ve biz de ona buna akıl vererek konuşacağız. Zaten konu berbat, biraz da alay ederiz derken, yenilmedik mi! Kızlar balkondan çığlık çığlığa. Bizimkiler ise öfke içinde bizi kovalamaya başlamazlar mı! Eminönü ve oradan Çiçek Pasajı’na kendimizi zor attık!

Bu grup aynı zamanda liseler arası ‘edebiyat matinesleri’nin de öncüsüydü. Özellikle, Çamlıca, Erenköy,

Üsküdar Amerikan Kız Lisesi ve Galatasaray Lisesi arasında gözde idik. Üstelik Kabataş Lisesi’nin ünü vardı. Galatasaray gibi. Ünlü şair, yazar, çizer ve bilim insanı bu sıralardan geçmişti... Sevgili Necatigil öğretmenimizin, *Eski Toprak* kitabındaki “Edebiyat Matinesi” şiiri ise tam da bizlerin ‘ruh’ haliydi... *Sizden önce birisi bir fantezi okudu, / Kırdı geçirdi. / Yayvan güllüşlerden ağızlar çok geç döner; / Şimdi sıra sizde üzgün ağır. / Ne güzel. Hiç unutmuyorum, bir anı... Çamlıca Kız Lisesi’ndeki edebiyat matinesinde de yer alacak bir arkadaşım için, öğretmenimden *Yaz Dönemi* kitabını rica etmişim. Bana baktı, gülümsedi. İnce uçlu, siyah dolmakalemini cebinden çıkardı. Kitabının kapağını açtı ve *İyidir şairlerle birlikte olmak / Çiçekler açar gecenizde.* diye not düştü. Necatigil, yıllar sonra Zeynep Sağnak ile Beşiktaş’taki Evlendirme Dairesi’nde oğlan tarafının (!) şahidi idi. Elinde *Kareler ve Aklar* şiir kitabı: *Sevgili Gürol Sözen ve sevgili eşine. Evlenmelerin mutlu şiiri hep yazdığımız olsun!* B. Necatigil. 26.12.1975. Adlandırılması, tanımlanması güç, iç içe geçmiş, *evlenmelerin mutlu şiiri olsun!* der iken ...*mutlu şiiri hep yazdığımız gibi olsun!*’un derinliği, gönendirmesi bugün bile alıp beni şiirin derin sularına götürüyor. Niye bu uzun girişi yaptım? Doğduğum değil olduğum yerlerin izi, resmimin, yazılarımın durak yeri, hatta kilit taşıydı her bir olgu. Necatigil öğretmenimle ilk tanışmam ise lise öncesiydi. Şiirleri ile büyüdüm. Nâzım, Dağlarca gibi. 1956 tarihli *Eski Toprak* kitabı bu ilgiyi boyutlandırdı: *Eski toprağa ektiklerin, / Bir yeni güçle gönderdi güre. / Ey dünya, toprağın üstü senin, / Toprağın altı, belki yalnız benimdir.**

Gürol Sözen’in arşivinden bir fotoğraf: “Behçet Bey’in denetiminde, müdür odasının yanındaki duvarda yer alan, her yeni yazıda yeni çizimlerle değişen el yazılı duvar gazetesi (*Kavşak*)”

Tüm bu yolculuğa, yılların içinden hayata yakarış, diyebilirim... Behçet Necatigil, sınıf öğretmenim değildi. Ama tüm zamanların öğretmeni idi. Onun yanında her sınıftan öğrenci vardı.

Necatigil'i farklı kılan, uzun soluklu damıtılmışlık. Şiirlerindeki derinliğin, söylemin ötesindeki hayata karşı ödün vermeyen sessizliği, ama çığlığı ustaca sözcüklerindeydi... Çevirileri ve oyun yazarlığında da bu var. Ama bizleri can evimizden yakalayan, kısa sözcükleri ile kişiliğinin eskimeyen özelliğidir. Vazgeçilmezliğinde bu birikim var.

Yüz yüze tanımam ise; tabii ki Kabataş Lisesi'ne girişle başladı. Edebiyat bölümündeydim, edebiyat kolu başkanı oldum. Benim için çok büyük bir şans oldu bu. Neredeyse hep beraberdik; okulda, çiçek pasajında. Üstelik, nikâh şahidimdi, bana kefil olmuştu yani! Ne yazık ki fotoğraflarımızı çeken ve şimdi hayatta olmayan arkadaşımız tüm fotoğrafları kaybetti.

Bu yorgun coğrafyada hepimiz sığınacak bir liman ararız. Hele usta bir şair ve çevirmen olmasının ötesinde benim için şiirleriyle birlikte sığınacağım bir limandı; güvendiğim suyu bulandırmadan!

Şiir örgüsü dışında yaşamın derinliğindeki cam göbeği mavisini görmüş olmalıydı: Kırık sözcüklerin her birinde yalın bir sesleniş vardı. Sezgisi derin sulardaydı... *Kapalı kaynar tencerem bilinmez, / Et mi pişer dert mi pişer. / Çağırmadılar ki beraber gidelim, / Gittiler birer ikişer.* "Hal Tercümesi"... (1940, *Hamle*, 4, 2. Teşrin) *Eski Toprak* kitabının iç arka sayfasında iki dize: *Toprağın üstünde / Akan sular bulanık.*

23/7/1965 tarihinde *Divançe* kitabını bana imzalamış: *Sevgili Gürol Sözen'e / Atıla fırlatıla bir sağa bir sola.* Hiç de haksız değilmiş!

Öğretmenliğinde, fırtınalı iç sularında gezinirken kendine özgü mizahını da hiç esirgemezdi. Ders aralarında deniz kıyısında, her öğrencisini elinde şiir, öykü ya da roman okurken götürdük. Ne zaman bir öğrenci, tam anlamıyla 'itçe' bir soru sorsa, verdiği yanıtla gülmekten kırılırdı herkes. 1970 yılı nisanında Taksim Belediye galerisinde açtığım "Erotizm" sergime *Üç Turunçlar* oyun kitabını imzalayarak gelmişti: *Gürol Sözen'e. Sergisini kutlayarak / Erotizm şerefine...*

16.2.1960 tarihinde, Varlık Yayınları'ndan çıkan (ilk baskısı 1951) *Çevre* adlı şiir kitabı da imzalı: *Şair-ressam Gürol Sözen'e. Eski kitaplar yeni ellerde büsbütün eskir. Sevgiyle.* Öğrencisini gönendiren bir öğretmen nasıl unutulur? Ve ilk sayfasında büyük harflerle yer alan iki satır: *Yarin mendili nakışlı / Okşadım ellerimle.* Ve *Çevre* kitabının son şiiri "Hayır!"dan iki alıntı: *Farkına varmadınız / Hep ışıklı yolda, / Karanlıktan aldım / Ben bütün verdiğimi.* İkinci alıntı: *Sağlığında esirgenen sevgi / Ölümümde ölgün bir akşam üstü / Seslenirse çok geç.. / İstemem susturunuz.*

Yıllar, yıllar sonra 18 Aralık 1988'de sanırım *Güneş* gazetesinde, "Sonsuzluğa doğru Necatigil" için yazdığım yazımı yeni buldum:

"Behçet Necatigil adı bende hep sonsuzluğu çağrıştırmıştır. Belki İstanbul'un ara sokaklarını birlikte yürüdüğümüz için. Belki, Anadolu'dan gelip Kabataş Erkek Lisesi'nde önce denizi, sonra Necatigil'i tanıdığım için.

Fotoğrafın arkasındaki not: "Galatasaray Eski Çiçekçi Sok. 39/5 Kardeşler apartmanında Metin Sözen, Gürol Sözen ve tanıdıklarıyla. Aralık 1970"

Deniz bir bilinmeyen değildi ama Necatigil'deki deniz bir başka maviydi. Bir bakıma ayrıntılarla doluydu onun mavisi...

Kırık sevdalardaki derinliği, kentin köşe bucağını, yoksul evlerini onun şiirlerinde gördükçe daha bir bağlandım Necatigil'e.

Çünkü dert yanacak, çözüm bulacak birine gereksinim vardı. O her zaman bana kesin çözümler yerine, yaşamın kurallarını ve insanoğlunun yazgısını anlatırdı. Bu yazgıyı paylaşmanın da bir erdem olduğunu söylerdi; sanatın tek sığmağını da gündeme getirerek.

Bir öğrencinin öğretmeniyile pasaja gidip rakılanması garipsenebilir. Oysa okul, yaşamın içinde de sürüyordu. Üstelik yaşamın derinliğini ustaca sezen biriyle.

Necatigil, yaşadığını yazdı. Ve hiçbir oyuna pirim vermedi, kul olmanın da keyfini çıkararak. Şiirlerini bir güldeste gibi dönüp dönüp okuyorum. Çevirilerini de... Eskiyen hiçbir şey yok. Belki gene garip gelebilir ama bana Homeros gibi, Yunus gibi, Karahisari gibi, Sinan gibi, Dostoyevski gibi, Chopin gibi yol gösteriyor...” Bu yazının sonuna Bach'ı, *Gilgamiş Destanı*'ni eklemeyi unutmuşum!...

Necatigil, her şairden geriye birkaç şiir kalacağını söylüyor. Sizde kalan dizeleri var mı, hangileri?

O denli çok ki!.. Çünkü, sözcüklerini seçerek kesik kesik her konuşmasında, imzaladığı her kitabında şiir vardı. Beni, sizi alıp götüren, gündelik yaşamınıza, sokaklara, evlere, çarşı pazarlara ve kırık sevdalara dair aralık bir penceresi var. Gizli bir başkaldırı; içinde serzenişi ve hicvi eksik olmayan...

Eski Toprak kitabından birkaç alıntı: “Elleri boş gezenler, benim için de gezin!” “Sen benim engelimsin beyaza (...) Sen benim geçidimsin beyaza.” “Gizli bahçenizde / Açan çiçekler vardı, / Gecelerde ve yalnız. / Vermeye az buldunuz / Yahut vakit olmadı.”

“Donmuş Dallarda Çiçek” şiiri.

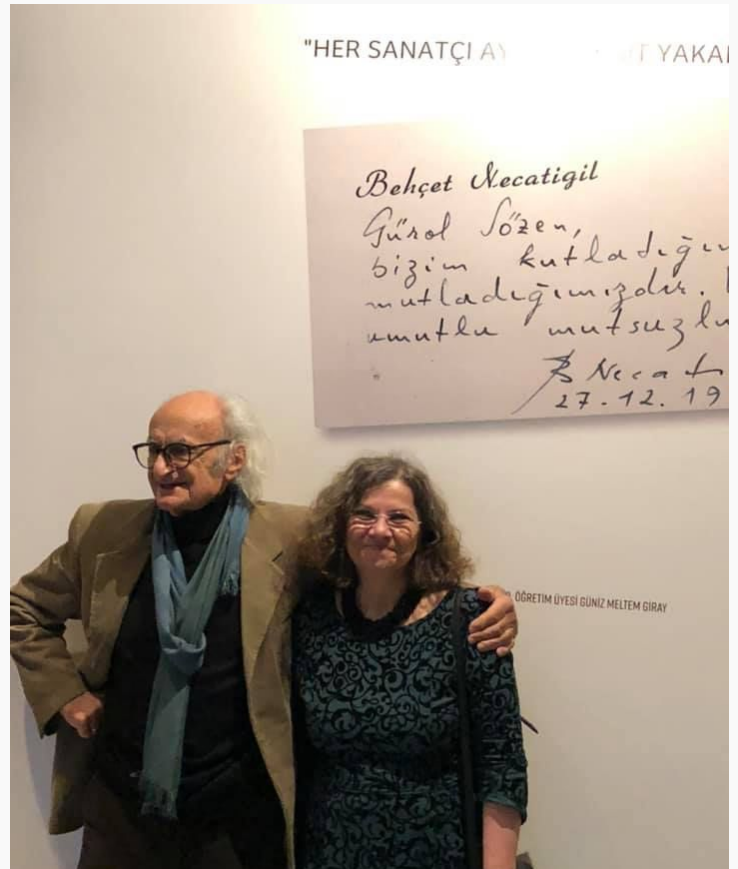
Eski Toprak'tan: *Eski toprağa ettiklerin, / Bir yeni güçle göğherdi güir, / Ey dünya, toprağın üstü senin / Toprağın altı, belki yalnız benimdir!* Bu dörtlük, garip bir bağlantı olacak ama, sevgili dostum Talât Halman'ın uygarlıkların şiirleri kitabı için çevirisini yaptığı, günümüzden dört bin yıl önce yazıldığı söylenen *Gilgamiş Destanı*'ndaki bir şiiri çağırıyordu: “*Tanrılar insanı yarattığında / Ölümü ayırdılar insanlar için / Sonsuzluğu ise kendilerine sakladılar.*”

Yıl 1953. *Evler* kitabı. “Kuşun”: *Sokaklar, eğlenceler uzakta / Farkında bile değilsin / Hasadını esirgeyen toprakta / Bitkinim, bitkinsin.*

Yıl 1958. *Arada* kitabı. Şiirin adı: “Kitaplarda ölmek” *Adı, soyadı / Açılır parantez / Doğduğu yıl, çizgi, öldüğü yıl, bitti. / Kapanır parantez.*

“Camgöz”: *Ben şimdi kapıda karşıda duruyorum / Bir camgözden bakıyorum evrene. / Daha nice gözlerim var kimsenin göremediği, / Ben gelin demedim, kendileri geldi.* Şiirin adı, “Arada”: *Zorluklar varsa arada / İnsanın! / Engellere harcanmayan güçler ne güne / Dayat ki yaşadığını anlayasın!*

Öyle bir öğreti ki! Beni, bizi ve çevremizdekileri Necatigil'e bağlayan nedenin özü, derin sularda gezilmesi ve edebiyat öğretileri. Ve hayata dair göndermeler... *Neyi yaşadysa onu yazdı. Neyi yazdıysa onu yaşadığı'nın* ötesindeki derinlik. İç denizindeki fırtınalar sonrasının şiirseliği. Çağına ve bizlere ustalıklarla anlattığı yaşam biçimi, gözlemi, kırgınlığı ve doğallığı unutulur gibi değil... Tabii ki bu bir yengi ve kabulleniş değil. Cemal Süreya; Adalet Ağaoğlu, Rauf Mutluay, Hilmi Yavuz, Doğan Hızlan, Fethi Naci ve Tahsin Yücel'in jüri üyesi olduğu “Necatigil Şiir Ödülü”nü aldığımda (*Güneş* gazetesi 18 Aralık 1988), *Necatigil, büyüklü bir isimdi benim için. Hiçbir zaman söylevciliğe düşmedi. Hem de modern değerlerle beslenmiş bir şair. Gençlere çok açık bir insan, demişti.*

Gürol Sözen, 2019 yılında açtığı “60. Yıl... ve onlar” sergisinin girişinde Necatigil'in 27 Aralık 1961 tarihli imzasının olduğu dev boyutlarda bir kartvizitle karşılamıştı gelenleri:

“Gürol Sözen, bizim kutladığımız mutladığımızdır.

Viva mutlu mutsuzluk.”

Zor şey! Bir sanatçının kişiliği ile sanatının örtüşmesi. Konuşmalarındaki kesik sözcüklerin konuşulduğu, özellikle *Divançe*, *İki Başına Yürümek* ve *En/Cam* kitabının yayınlandığı günleri hatırlıyorum.

Kimlerin elinde, herkes benden biliyor / Ne hoyrat kullanmışlar / Sevincin sesi çıkmıyor.

Sanki günümüzün halleri!..

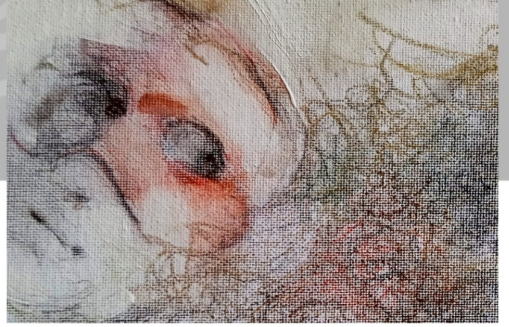
Yaz Dönemi kitabındaki “Solgun Bir Gül Dokununca” başlıklı şiir, resmimim de esin kaynağıydı. Rastlantı; *Yaz Dönemi* kitabında yer alan bu şiir, yıllar sonra, resmimin konusu olmuştu. Bu suluboyamı ‘çeyiz sandığı’mda buldum! Yeni sergimde yer alıyor; güvercini ile birlikte... *Beni bana gösterecek aynamdı, almışlar*, dizesi ise başlı başına bir ders konusu...

Unutmadan eklemeliyim. Bizim üçlüden Tekin Akıllıoğlu’nun memleketi Akçay’dan, fotoğrafa meraklı, kendisine “hım hım Tarık” dediğimiz biri vardı, Akçay’da zeytinlikleri de olan. Nereye gitsek hep peşimizdeydi. “Bari bir işe yara. Seni sanatçılarla tanıştıralım. Fotoğraflarını çek. Bu fotoğraflardan bir sergi açalım.” Çok hoşuna gitti. Sanırım bir çoğumuz bu fotoğraflardan birkaçını biliyor. Necatigil kırmadı bizi. Necatigil’in ve bizim birlikte birçok fotoğrafımızı çekti hım hım Tarık!. Tam giderken sevgili öğretmenimiz Tarık’a özenle ve içtenlikle ‘emeğine karşılık’ para vermek istedi. Tarık hemen kapıverdi. Evden çıkışta çok kızdık. Tarık’ın ilk ve son fotoğraf çekişi oldu bu. İşte o fotoğraflardan ama gerçekten ustaca çekilmiş bir tanesinin arkasına yazdığı ‘ithaf’ unutulur gibi değil: *Gürol Sözen’e. Yazılarda harfler çok belirgin olunca ve şiirlerimizde cidden* (altını çizmiş) *biz varsak fotoğraflarımız gereksiz, çirkin.* İyi hatırlıyorum o günü. Bununla da yetinmeyip ekledi: *Bir geceliktir bazı beraberlikler.* 21/22 Eylül 1970.

Fotoğraf: Kadir İncesu

YILLARIN İÇİNDEN BİR ARINMA
GÜROL SÖZEN
SİYAHIN KARASI BEYAZIN AKÇASI
Resim, eski ahşap üzerine ikon, gümüş ve bronz heykel

Sergi tasarımı
GÜLFEM KÖSEÖĞLU

ARK
KUL
TUR

Kokteyl: 7 Nisan Salı 2026 Saat: 18.00 - 20.30
Sergi süresi: 8 Nisan - 19 Mayıs 2026
Kılıçalı Mah. Batarya Sok. No:2 Cihangir / Beyoğlu

Son serginiz Necatigil’in “Birikir” adlı şiirini çağrıştırdı bize: *Düz beyaz kâğıtlarda birkaç satır siyah. / Bir zaman yaşadığımı hatırlatır siyah. / Donuk mavi parlıtda ufacak odam / Birdenbire büyük. Yayınlanmamış bir röportajında ise şöyle diyor: “Gerçek tek yönlü değil, değişken bir şey. Gerçek tezatlar toplamıdır. Siyah-beyaz, güneş-gölge bir arada.”*
Şiirde ya da resim sanatında birbirine tezat görünen siyah-beyazın bir arada olması ve gerçeğin değişkenliği konusunda ne söylemek istersiniz?

Öncelikle teşekkür ediyorum. Sergimin başlığı, “Yılların içinden bir arınma. Siyahın karası beyazın akçası.” Resmimin ayrıntısındaki gözlem için kutluyorum sizleri; ne de olsa aile geleneği!... Neden mi? Yanıtını Mevlâna versin: *Her güzel şey, gören göz içindir!* Oysa, çağımız demeyeyim ama günümüzdeki vahşet, bütün kapıları kapatıyor... 7. yüzyılda Rabia İbn Süfyan, *Kan yarışında öne geçener / Hiçbir şey kazanamadı, dese de vahşet geceli gündüzlü nöbette!..* O nedenle, siyahın karası ile beyazın akçası korunmaya muhtaç! *Bir zaman yaşadığımı hatırlatır siyah*, ise yaşama dair koyu gölge olmalı.

Necatigil öğretmenimin ‘ufacık odası’ nı da çok iyi biliyorum. “Donuk mavi” parıltıda büyümesini de... Sözüünü ettiği mavi de sergide gördüğünüz gibi benim de diğer tutkum. Serginin tasarımını gerçekleştiren Gülfem Köseoğlu arkadaş ile o mavi ışığı çok konuştuk. Anadolu uygarlıklarını yorumlamaya çalıştığım kapsamlı kitaplarımın birinin de adı; *Ege’den Akdeniz’e Mavi Uygarlık...* Eski Mısırlılar yazılarını mavi mürekkeple, boya ile yazarlarmış.

Tüm bunların ötesinde, Necatigil öğretmenimin şiirindeki siyah, kara ve beyazı yorumlayış ile, “siyahın karası ile beyazın akçası”ndaki resimlerimin buluşması da bir onur benim için. Bu rastlantı, aynı zamanda; biraz abartayım, evrensel bir buluşma. Gene, Necatigil’in deyişi ile, *Her sanatçı ayrı bir ağıt yakar hayata*’daki destansı özgürlük hepimizin vazgeçilmezi.

Bu ağıtı çizmeye çalışsam siyahın karası ile beyazın akçası, bana sormadan gelip baş köşeye oturuverirler!.. Hayrola, nasıl yorumlayacaksınız bakalım?

Ayrıca, kendi yorumumdaki eserlerimin başlığını seçmemin bir nedeni de hayatın kendisi. O pek yüz verilmeyen gerçek. Karalamalarımın içine beyazın akçası ve barışın simgesi güvercinlerin, atların, kadınların gelip oturması ondan olmalı. Ama bir kural ya da bir tuzak var; şiirde de olduğu gibi. Neyi yorumlarsak yorumlayalım, neyi dillendirirsek dillendirelim: Siyahı ve beyazı kirlletmeyelim!

Biraz daha ileriye gideyim; sanatsal yorumun ötesinde en büyük öğretmen ve kutsal tanışımız: Doğa!.. Siyahın ve beyazın türevleri o denli çok ki...

Ne büyük rastlantı: Sergimde 1998 tarihli, bronz ve altın varaklı bir maske heykeli var.

Necatigil’in *Dar Çağ* kitabından bir alıntı. Şiirin adı “Mask, Maske”: *Ya ben yıllar yılı neyi taşıdım mask / Ölümlük takar yüziime sadece maske / Anlamak mı yok öyle sey yaşarken / Tanımadınızsa.*

Öğretmeninizle aynı sulara yıllar sonra gezinmek ne güzel! Her yıl tekrarlanan Venedik şenliğindeki binlerce maske, neyin habercisi?

Resim sanatının büyük serüveninde binlerce yıl önce yaşayanların kayaya ve duvara çizdikleri resimlerindeki kömür karası neyin nesini? Tabii ki kırmızı da var. Bunun tek nedeni bu rengin doğadaki varlığı. Ve her mevsim sürekli değişen doğanın mevsiminde çiçek açması.

Fotoğraf: Kadir İncesu

Özüne dokunmadan değişen doğanın gerçeğinde hep siyahın karası ve beyazın akçası var.

Benim siyahı beyazı tercihim: Siyahın her şeyin üstünü örtmesi ama siyahın karası ile beyazın akçasını unutmadan. Her iki renk de toplumsal anlamda türevleri ve derinlikleri ile baş köşede...

Derin denizler, zifiri karanlıktaki gökyüzünden bir martının çıkıp gelişi unutulur gibi değil. Yeter ki siyahı ve beyazı kirlletmeyelim.

Ve bir başka tanımla da beyazın özündeki aydınlık. Biliyoruz; her gecenin bir aydınlığı var! Kaptırmayalım kendimizi! Beyaz güvercinlerin kanat çırpıtığı barışın simgesidir aydınlık...

Ömrüm boyunca Leonardo da Vinci ile Rembrandt’ın siyahı ve beyazındaki ikilemini, sözünü ettiğiniz gibi ‘tezat’ı resmetmenin tek nedeni, figüratif resmimin dramatik örgüsündeki derinlikti. Rembrandt’ın kızıl kahveli siyahın baskınlığı içindeki beyaz, ustalıklarının ötesinde bir meydan okumadır. Bunu başarabildim mi? Cim karnında bir nokta da olsam, kabulümdür!

Evet! Gerçek tek yönlü değil; değişken: Siyah-beyaz. Güneş gölge. Şiir, edebiyat. İnsan ve doğanın sesi; yaramaz bir çocuk gibi yerinde duramıyor hiçbir zaman. Dostoyevski, *İki kere iki her zaman dört değildir. Benim için mükemmel olan, iki kere ikinin beş etmesidir*, der.

Sevgili öğretmenimin derinlerdeki, ... birbirine tezat görünen siyah ve beyazın bir arada ve gerçeğin tezatlar toplamı, tanımına öylesine sevindim ki! Necatigil öğretmenim, siyahın karası beyazın akçasında da imdadıma, bu sergimde de yetiştirdi! Ne güzel!

Gürol Sözen’e...

Ve atar ağlarını iner de ılık / göl kıyısına.

Dar Çağ, 5 /1 /1961.

NECATİGİL SÖZLÜĞÜ'NDEN

Yerini bulmuş kelimeler, sesler, bir yaşantıyı öylesine kuşatır, toparlar, bir noktaya toplar ki benliğimizin bir parçası ancak öylelikle, sürüklenip gideceği başka yaşantı sellerinden kurtulur; karaya çıkar, var olur.

Görüle gelenin, kolayca gözden kaçabilecek olanın anlam kazanması için, demirbaş defterinde bir eşyanın altını kırmızıyla çizicesine, ona dikkatle bakmak gerekir. (Bile/Yazdı'dan)

Bu bölümde Necatigil'in sıklıkla kullandığı kelimeler için, şiirlerinden, mektuplarından ve yazılarından alıntılarla oluşturulan sözlükten örnekler yer alıyor.

Serenad Demirhan'ın yaptığı çalışmadan bu ay için seçilen kelimeler "Camgöz" ve "Çağ".

Camgöz:

"Eski Sokak" şiirine konu olan Camgöz Sokağı'nın adı artık "Behçet Necatigil Sokağı". Ölümünden birkaç yıl sonra, 1987 yılında, yakın arkadaşlarının çabaları ve basın da desteğiyle, babamın yıllarca yaşadığı sokağa adı verildi." (Ayşe Sarısayın, *Çok Şey Yarım Hâlâ*)

"Dün akşam bir de yazı yazdım. *Vatan*'a yolladım" (Cemal Süreya'dan mektup, 1958; "Camgözde Tikler", *Vatan* gazetesi, 18 Aralık 1958)

"Ben şimdi kapıda karşımda duruyorum/Bir camgözden bakıyorum evrene" ("Camgöz", 1956); "Alev alev yanıyor temmuz ortası sokak/Sıcak olanca evde" ("Ev Çölü", 1957); "Küçük ahşap bir dizi evlerdi/On yıl önce o sokak." ("Eski Sokak", 1973); "Kitapların ne ağır ne bencil şeyler olduğunu bu taşınma bana daha kesin öğretti. Meğer Camgöz sokağına taşınmamdan bu yana, bir on yıla yakın ne çok dergi, kitap birikmiş." (Salâh Bırsel'e mektup, 1964); "Çatı odası falan ama, benim Camgöz'deki odadan çok daha geniş." (Frankfurt'tan Huriye Necatigil'e mektup, 1972); "Anlattığımız kesekâğıtçıyı Beşiktaş'ın Camgöz Sokağı'nı çevreleyen sokakların birindeki kesekâğıtçıya benzettim." (Sevinç Çokum'a mektup, 1974); "Tuzbaba'ya çıkan dar sokaklar iç içe, inişli çıkışlıydı da, o Camgöz sokağı geniş bir cadde gibi düz, uzar giderdi." ("Barbaros Meydanı", 1978); "Sonra Beşiktaş'ta gene İhlamurderesi Caddesi Camgöz Sokağı'nda pek küçük, keza ahşap, köhne bir ev satın aldık (1955). Bu üçüncü evin numarası da tesadüf 22 idi. Alangu'nun 'Behçet Necatigil'in Odası' yazısına da konu olan bu ev, bende daha da silinmez izler bıraktı: a- 'Kadın ve Kedi' oyununda (*Yıldızlara Bakmak* kitabı, s. 5–18, nasıl çalıştığım konusunda), b- 'Kutularda Sinek' oyununda (*Gece Aşevi* kitabında, özellikle s. 163–200'deki tasvirler), c- 'Pencere' oyununda, (*Pencere* kitabı, ilk oyun. Hasta, yaşlı kadın kayınvaldemdi), ç- 'Eski Sokak' şiiri de (*Kareler Aklar* kitabında, s. 83–85) bu Camgöz sokağını tasvir eder. *Arada* kitabındaki 'Camgöz' ve 'Ev Çölü' şiirleri de ilhamlarını bu sokaktan almıştı, d- 'Temmuz' oyununda (*Türk Dili* dergisi, Ekim 1977, Sayı 313) özellikle Camgöz'deki evin bodrum katının ve yaz ayları çalıştığım rutubetli, felâket odanın tasviri." (Salâh Bırsel'e mektup, 1978)

Çağ:

"Çok çiğ çağ" demiş Necatigil Usta: "Çok çok çiğ" şimdi. Sevinç de eğlence de sahte, bir yüzü bu... (Gülten Akın, *Beni Sorarsan*)

"Nerdesiniz yurdumun bolluk çağları/Kalkın da artık derin uykudan/Emrinize verelim mısraları." ("Buğulu Cam", 1947); "Çiğnenir –çok çiğ çağ– ayaklar altında yabansı./Sağlam olabilirdi, saplar aldattı bizi: Üzüm çöpleri, armut sapları,/ çekirdek, çok çiğ/Önceden düşünemedik, çok çiğ

çağ! (...) Çok çiğ çağ. Çaldılar. Çıplak. Mavi, ama bu/Kan oturmuş tırnaklardaki mavi. Geçti." ("Kilim", 1957); "Yaşadığım çağdan çarpar genze/Buruk bir arsenik kokusu." (Travers, 1959); "Dar Çağlarda Yaşamak Zorluğu" (Dar Çağ, 1960); "Çünkü biz biliriz bir çağ değil Atatürk./ Çağlardır./Tarihlerden geldi kan, kurtardı vatani./Geçti O'ndan, bizde de vardır. ("Her Zaman Atatürk", 1960); "O ki dağlarda Ferhat yalın ayak./Bu çağlar kıt zamanlar bizi bize komazlar" ("Çıkmak", 1961); "Ateşin daha yeni bulunduğu çağlarda/Yine böyle yanardı bu lambalar," ("Abdal", 1962); "Öğlen bir dostu gömdüm, gece eğlentideydim/Suç benim miydi, çağ." ("Çember", 1965); "Kim atar kemendi kalkar divandan/Bir çağ günümüze." ("Yün", 1971); "Kayıp çağ - - uyulurdu/Yıldızlara, aya./ Belliydi bahar başlar/Hangi fırtınalarla." ("Eskilemek", 1975); "Ne ben erince erdim/Ne çağa benzedi çağ." ("Vantuz", 1976); "Diş diş/Kalıntı çağ mazgalları/Sonra yeni katmanlar/Bir intihar gibi içerde. (...) İçindeyim, diretiyorum çağa/Size ne miyim ben, siz bana nesiniz?" ("Çağın Tanığı Olmak", 1977); "Anlamaz çağ ince ayrıntıları/Kalın gürültülerde." ("Döner Ayna", 1976); "Teknik aygıtlar/Saniye saniye/Ara saatsiz çağları." ("Saatler", 1978); "Çağ - - Kim çağın tanığı/Benzerler, biz çağ dışı mıyız" ("Orta Yurttaş", 1978); "Dar çağlara gelme,/Değme hoayat ayaklar," ("Dünya Çocuk Yılında II", 1979); "Sonra kanamalar/Ve bu çağ mermileri." ("Kan", 1979); "Biz hep arada yaşar, bölünür, iki karşıt şeyden birine tutsak olur ya da onu yeneriz. Yaşa, çağa göre ya yenik düşmüş, ya üstün gelmişizdir" (*Bile/Yazdı*); "Bu şekilde, kendimi ve zamanımı hiçe sayan bir sanatçı olmaktansa, eserinde çağından kopamamış, çağının gölgesini satırlarda sürüklemiş bir sıra adamı olmayı tercih ederim." ("Sanatçının Ruh Sayısı", 1961); "Çağdışı olmak korkusuna aldırmiyorum. Paylaşılan ve herkesle ortak zaman değil, tekil, bireysel ve bölünmez zamanı oluşturur sanatçıyı." ("Çağdışı Olmak", 1969); "Çağa içerledim şimdi. Geçmişin büyüklüğünü savunuyorum. İlle de bunları konuşmalarla tahkim mi edeyim?" (Kâmuran Şipal'le röportaj, 1970); "Güzel olan, zor olan her şey; çaba, fedakârlık ve biraz da çağın moda anlayışlarına diretiş ister." (Rauf Mutluay'la röportaj, 1970); "Hızlı yaşamalar çağı. Her şey acele. Bu satırlar da öyle." (Huriye Necatigil'e mektup, 1971); "Her şey gönül genişliğine bağlı, unutm! Koz kabuğunda gönüller, mermerde kezzap gibi, yer oyar insanı. Oyulmalar çağı geçti, artık yola koyulmalar çağı." (Huriye Necatigil'e mektup, 1975); "Bir şair, belli bir süre içinde moda olan yönelişe uzak kalıyorsa, bu onun çağın sorunlarına sırt çevirmiş olduğunu göstermez." ("Devrimci Şiir", 1976); "Şiir ne nutuktur, ne protesto, ne politika. Çağdan, çevreden yakınmayı şiir, başka yollardan, sessizce hatırlar." (Necdet Tezcan'a mektup, 1976); "Kendi tutarlığında yazıyorum, koroyu bozuyorum diye içerleyenler oldu. Oysa ben de çağın tanığıyım. Sığınmakta da faydalı işler yapılır." ("Sığınaktaki Tanık", 1977); "Düşünüyorum, öyleyse ölüyüm, çünkü ters/ düşünüyorum çağa." (*Bile/Yazdı*).

HABERLER...

NECATİGİL HAKKINDA ÇIKAN SON YAZI VE HABERLER

* Behçet Necatigil 15. Şiir Yarışması Ödül Töreni Yapıldı

Kabataş Erkek Lisesi tarafından geleneksel olarak düzenlenen Behçet Necatigil Şiir Yarışması, 15. kez genç şairleri bir araya getirdi. Behçet Necatigil Anma Programı ve Şiir Yarışması Ödül Töreni 22 Nisan'da Kabataş Erkek Lisesi Galip Vardar Kültür ve Sanat Binası Konferans Salonu'nda gerçekleşti.

Bu yıl önceki yıllara kıyasla rekor başvurunun geldiği belirtilen yarışmanın birincisi Üsküdar Lisesi'nden Burak Bekir Eroğlu'nun "Akıp Giden Nehre Karşılık Pazarlık" şiiri oldu.

* Necatigil üzerine yeni bir tez

"Behçet Necatigil'in İlk Dönem Şiirlerinde Etkilenme Endişesi" başlıklı bir yüksek lisans tezi hazırlandı. Hasan Bahadır Bingöl'ün, Yeditepe Üniversitesi Karşılaştırmalı Edebiyat Anabilim Dalı'nda sunduğu tezinde, edebiyat eleştirmeni Harold Bloom'un "etkilenme endişesi" kuramının, Necatigil'in kendisini şair olarak var ederken izlediği yolun anlaşılmasında yol gösterici olduğu ele alınarak, metin esaslı bir yaklaşımla Necatigil'in ilk üç şiir kitabındaki şiirler inceleniyor.

Hasan Bahadır Bingöl, tezini hazırlarken necatigilinodasi.com'dan da yararlandığını belirtiyor.

* "Osman'la Necatigil'e Gitmiştik"

Gelelim yazı başlığının konusuna...Behçet Necatigil'le ölümünden bir yıl kadar önce evine konuk oluşumuza; ustayla yüz yüze tanışabilmenin haklı gururuna. Beni ustaya olsa olsa Osman Serhat götürür diye düşünmüş ve dileğimi arkadaşşıma çitlatmıştım. Büyük şairi görme, şahsen de tanıma isteği ve cesareti şuradan geliyordu. İlk kitabım "Geçti İlkyaz Denemesi"ni Aydınlık gazetesinde dikkatlere sunmakla kalmamış, edebiyat tarihine geçmiş, mektubu da yazmış, yollamıştı Kayseri'deki adresime.

Abdülkadir Budak'ın yazısı için: *Varlık* dergisi, Nisan 2026.

* "Behçet Necatigil Şiirlerinde Tanrı İmgesi"

İnceleme, Necatigil'in Tanrı imgesini sabit bir teolojik tanım olarak değil insanın kırılğanlığını ortaya çıkaran dinamik bir gerilim odağı olarak kurduğunu göstermektedir. Bazı şiirlerde Tanrı, yorgunluk ve korku anlarında son tutamak, gündelik yardım ve merhamet kaynağıdır.

Akademik Dil ve Edebiyat Dergisi'nin Mart 2026 tarihli sayısında Akdeniz Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Türk İslam Edebiyatı bölümünden Doç. Dr. Mehmet Şahin'in "Behçet Necatigil Şiirlerinde Tanrı İmgesi" başlıklı makalesi yayımlandı.

BEHÇET NECATİGİL 15. ŞİİR YARIŞMASI

Bu yıl yarışmamıza önceki yıllara kıyasla rekor düzeyde başvuru gerçekleşmiş, İstanbul'un farklı okullarından gönderilen toplam 129 şiir jüri tarafından üç aşamalı değerlendirme sürecinin ardından incelenmiştir. Yapılan değerlendirme sonucunda 20 şiir finale kalmış, bunlardan dereceye giren eserler belirlenmiş; ayrıca bazı şiirler "Öne Çıkan Şiirler" ve "Dikkate Değer Şiirler" kategorilerinde ödüle layık görülmüştür.

İL KATEGORİSİ DERECELER

BİRİNCİLİK
Akıp Giden Nehre Karşılık Pazarlık,
Burak Bekir EROĞLU, İstanbul Üsküdar Lisesi

İKİNCİLİK
06.24,
Ceylin SÜLÇMEZ, Özel Şişli Terakki Tepeören Anadolu Lisesi

ÜÇÜNCÜLÜK
Çarklar Arasında,
Cemre Naz SÖNMEZ, Hayrullah Keleş Anadolu Lisesi

MANSİYON
Echo'nun Söyleyecekleri Var,
Ayşe ÇÖNÜ,
Haydarpaşa Anadolu Lisesi

ALİ URAL ÖZEL ÖDÜLÜ
Behçet Necati'ye Zeyli,
Eylül KIZIL ÖRS, Gaztepe İhsan
Kuşunlu Anadolu Lisesi

AHMET CAN ÖZEL ÖDÜLÜ
Behçet Necatigil'in Heraklit'in Suları
Şiirine İhtifaz, Şimşek KONGRAZ,
100. Yıl Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi

ÖZCAN ÜNLÜ ÖZEL ÖDÜLÜ
Kabuk,
Cemre Duru ULUOCAK,
Özel Amerikan Robert Lisesi

MASASI'NDAN "Eşyalar Mezarlığı"

Necatigil'in 40'lı yıllarda aldığı
Hermes marka ilk daktilosu

Bana pek sert vurmuşlar bir yerlerim
ağrıyor / Ya gün boyu bastıran bu
uyku / Sevincin sesi çıkmıyor.
("Daktilo" şiirinden)

Künye

Katalog numarası:BN.BIO.11.04.0001

Tarih: 1950, 1960 ve 1970'li yıllar

Dil: TR

Etiketler: daktilo, De Yayınevi, masa,
Necatigil, şiir, Şiirler, YKY

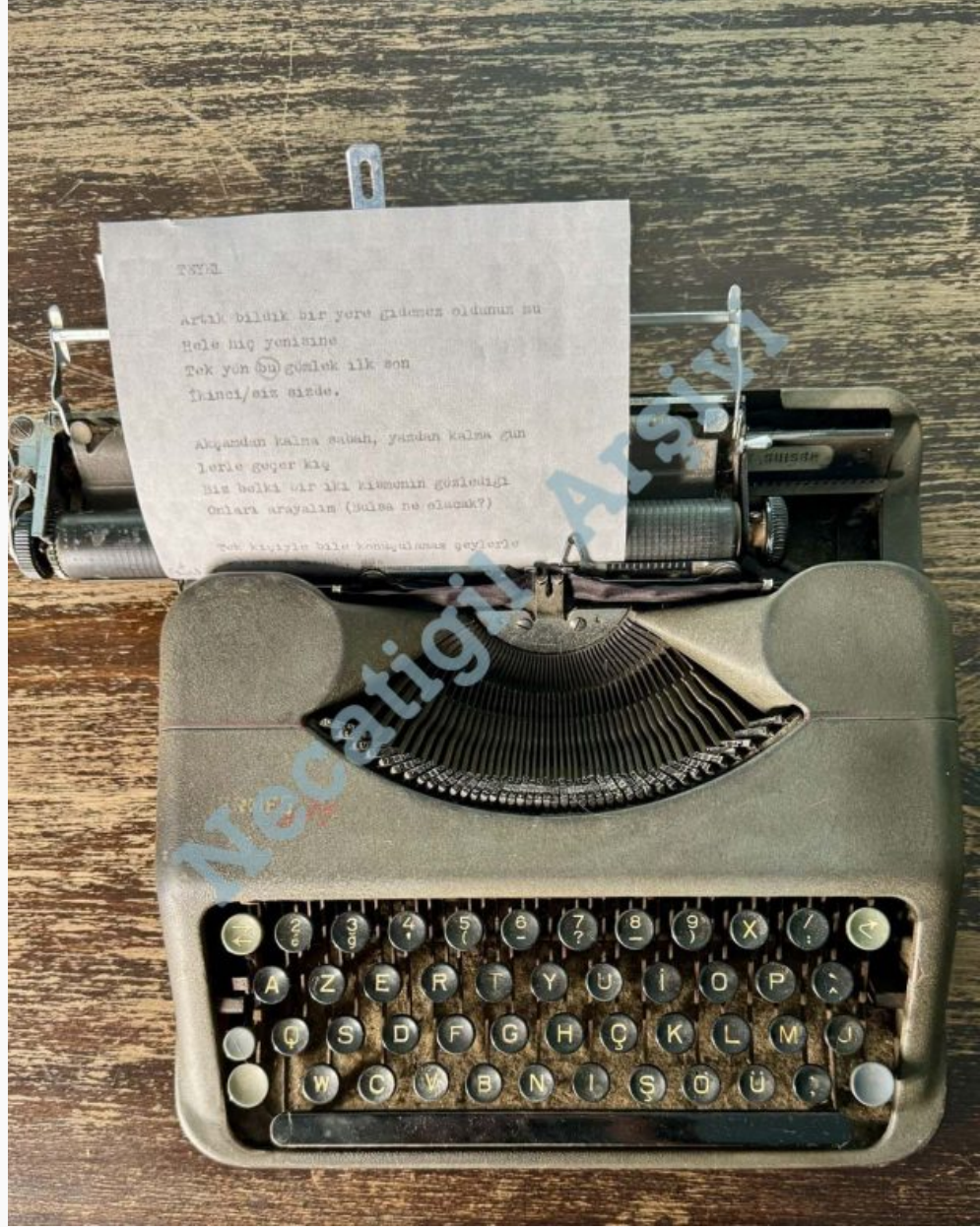
Katkıda bulunanlar: Behçet Necatigil

Belge türü: Fotoğraf

Baskı türü: Renkli

Hak sahibi: Necatigil ailesi

Kataloglayan: Serenad Demirhan

"Beni kalemlere mürekkeplere daktilo makinelerine bağlayan bu şeyler de olmasaydı ne ederdim? Evrenin büyük oyununda herkese roller dağıtılırken payıma harf aktarıcılık düştü. Dam aktarır gibi."

(Öğrencisi Ergin Sander'e mektup, 20 Temmuz 1964)

"Daktilo hülyalarıyla avunan Tahirim. Terk et bu ümitleri. Tetkik ettim fiyatları. Pahalı.

Onun yerine 20-25 cilt kitap alınabilir."

(Tahir Alangu'ya mektup, Berlin, 11.8.1937)

"Dün parayı alınca bir daktilo aldım, bu sabah oturdum çalışmaya. Ordayken müsveddesini hazırladığım incelemeyi temize çekiyorum. Başka yolu yok. Sarmıyor beni buralar. İstanbul'un gürültüsü, çekişmesi, tozlu sokakları iyidir."

(Huriye Necatigil'e mektup, Stuttgart, 4 Temmuz 1972)